

INTERVIEW MIRIAM HAAGH, BESTUURSVOORZITTER VAN BRABANTZORG

‘Vroeger kwam je alleen op bezoek, nu help je mee’

Steeds vaker helpen familie, mantelzorgers en vrijwilligers mee in het verpleeghuis. bestuursvoorzitter Miriam Haagh van BrabantZorg is daar blij mee. „Niet alleen omdat wij de extra handen goed kunnen gebruiken.”

Brigit Groeneveld

Oss/Den Bosch

Het is alle hens aan dek, deze zomer in de meer dan dertig verpleeghuizen, revalidatielocaties en in de thuiszorg van BrabantZorg. Van Oss tot Zaltbommel en van Den Bosch tot Boekel valt het niet mee om de roosters rond te krijgen. „Er is een personeelstekort, onze medewerkers gaan ook op vakantie en het inhuren van zzp'ers mag niet meer”, verklaart bestuursvoorzitter Miriam Haagh de uitdagende samenloop van omstandigheden waar haar organisatie nu voor staat.

En dus kregen sommige familieleden een tijdje geleden een brief, met uitleg over de zomer en een oproep om te komen helpen. Met haar bestuur zocht Haagh in de eigen organisatie naar ‘extra handjes’. Ondersteunend personeel, dat normaal gesproken op kantoor zit, springt deze zomer in de verpleeghuizen bij en sommige gepensioneerde medewerkers keren tijdelijk even terug. Zelfs Miriam Haagh is deze zomer ingeroosterd op de werkvloer. „Daar heb ik veel zin in, want het is prachtig werk.”

Bingo

Maar om het inschakelen van familieleden, andere mantelzorgers en vrijwilligers alleen te zien in relatie tot het personeelstekort, gaat Haagh te ver. „Dat komt er nu bij, maar in eerste instantie heeft dit echt een andere reden. We kijken nu heel anders tegen de ouderenzorg aan dan vroeger. De afgelopen decennia was het verpleeghuis erg institutioneel. Het was logisch dat je daar als oudere naartoe ging, je daar niets meer deed en je je volledig liet verzorgen. Zelfs de bingo was geprofessionaliseerd. De familie kwam echt alleen op bezoek.”

Dat is volgens Haagh echt niet van deze tijd. „We willen niet meer dat het gewone leven stil valt wanneer iemand in een verpleeghuis gaat wonen. Vanaf de geboorte plannen we alles zelf en ouder worden hoort ook bij het leven. Zelfredzaamheid, regie en sociale contacten zijn belangrijk.

▲ Miriam Haagh, voorzitter van de raad van bestuur van BrabantZorg.

FOTO JEROEN APPELS/VAN ASSSENDELFT

Waarom zou dat in het verpleeghuis ineens moeten stoppen?”

Het intakegesprek verloopt volgens Haagh tegenwoordig dan ook heel anders. „Een paar jaar geleden ging dat vooral over medicijnen en zorg, en kregen mensen te horen wat de huisregels waren. Tegenwoordig doen we dat anders. We vragen wat voor mensen de dag de moeite waard maakt, wat ze graag zelf willen doen en hoe zij de samenwerking met ons zien. Het welzijn is veel belangrijker geworden. ‘Elke dag zo fijn mogelijk’, is ons motto. We vragen naar het leven, niet naar de ziekte. Pas daarna gaat het over de zorg.”

Er is dus een cultuuromslag gaande. „Daarin komen verschillende dingen samen”, legt Haagh uit. „De veranderende ideeën over wat een fijn leven in een verpleeghuis is, maar ook de andere uitdagingen van de toekomst, zoals de vergrijzing en het personeelstekort. Het is onmogelijk om de ouderenzorg zoals die in verleden was overeind te houden. Nieuwe zorgtechnologie kan ons deels helpen, maar er blijft nog heel veel over en dat kunnen wij niet alleen.”

Geen zzp'ers

Volgens Haagh zijn de broodnodige veranderingen in de ouderenzorg nog niet echt doorgedrongen tot de samenleving. „We moeten het normaal gaan vinden dat we het samen doen. Uiteindelijk krijgt iedereen hier mee te maken. Ja, mensen heb-

Zomer in de ouderenzorg

Het is alle hens aan dek deze zomer in de ouderenzorg. Extra handen van familie en vrienden zijn dringend nodig. En dat geldt ook voor de toekomst.

ben het druk en mantelzorg vraagt heel wat, zeker als je werkt. Maar ouder worden hoort wel bij het leven. We moeten accepteren dat we ook daarvoor dingen moeten plannen en regelen. Dat geldt ook voor werkgevers, zij moeten mantelzorg door werknemers beter faciliteren. Er is een rol voor iedereen weggelegd.”

Nu er deze zomer voor het eerst geen zzp'ers in de zorg rondlopen, gaat de ‘samenzorg’ bij BrabantZorg een spannende fase in. In toevallende mate wordt er meer van familie en bekenden verwacht. Haagh: „Dat gaat binnen BrabantZorg op de

Er is een personeelstekort, vakantietijd en het inhuren van zzp'ers mag niet meer

– Miriam Haagh

ene locatie al makkelijker dan op de andere. Daar helpen we natuurlijk wel mee. We geven trainingen voor mantelzorgers, waar zij allerlei praktische dingen leren, van het helpen met aankleden tot tillen van bed naar rolstoel. Veel mensen willen best helpen, maar voelen zich onzeker. Een training kan dan helpen.”

Grote opgave

Dit hele verandertraject in de ouderenzorg is Miriam Haagh op het lijf geschreven. Ze studeerde bestuurskunde en daarnaast antropologie, had in die tijd een bijbaantje in de thuiszorg, deed daarna ontwikkelingswerk in Afrika en was acht jaar wethouder in Breda. Daar begeleidde ze de overgang van zorgtaken van Rijk naar gemeenten. Een echte bestuurder dus, maar wel eentje bij wie de mens centraal staat.

„Ik wil graag zo goed mogelijk de grote opgave waar wij als samenleving voor staan vertalen naar de werkvloer”, legt ze uit. „Verbinding vind ik erg belangrijk en daarom draai ik iedere maand twee keer mee op een van onze afdelingen of in de thuiszorg, zodat ik weet wat de veranderingen betekenen. We moeten het oude echt loslaten. Dit is niet alleen een zorgprobleem maar ook een maatschappelijke uitdaging. Dat verhaal moeten we vertellen. Daarom zit ik ook in het dagelijks bestuur van Actiz, de organisatie die zich namens 400 zorgorganisaties bezighoudt met de toekomst van de ouderenzorg.”